

Beslutningsforslag nr. B 132

Folketinget 2014-15

Fremsat den 27. marts 2015 af Karina Lorentzen Dehnhardt (SF), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Jonas Dahl (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om en bedre og mere effektiv indsats over for stalkingofre

Folketinget pålægger regeringen i indeværende folketingsår at igangsætte de nødvendige initiativer, så behandling af sager om stalking strømlines og behandlingstiden nedsættes, og at overveje, om der skal indføres tidsfrister for sagskridt. Folketinget pålægger i den forbindelse regeringen at indsætte en stalkingparagraf i straffeloven, som entydigt definerer stalking.

Regeringen pålægges videre at oprette et netværk for stalkingofre og sikre øget viden om stalking hos politiet og øv-

rige fagfolk. Ydermere pålægger Folketinget regeringen at undersøge muligheden for, at stalkingofre i særlig grove tilfælde kan få tilbud om at skifte identitet. Endelig pålægges regeringen at sikre relevante behandlingsmuligheder, der modsvarer de forskellige stalkerprofiler, og at afprøve GPS-fodlænker som et middel til at bekæmpe stalking.

Bemærkninger til forslaget

Ifølge tal fra Den Sociale Retshjælp udsættes over 100.000 mennesker hvert år for stalking, og problemet er stigende. (Der henvises til Den Sociale Retshjælp, Nyhedsbrev nr. 3, juni 2014). Stalking skaber ofte både store sociale og psykiske problemer for både den udsatte og de pårørende til den udsatte. Ifølge Dansk Anti-Stalking Forening kan stalkingrelaterede hændelser over kun 14 dage få den udsatte til at ændre adfærd og yde indflydelse på vedkommendes ve og vel.

Det er altså altafgørende, at der hurtigt ydes den rigtige hjælp til offeret, så de personlige konsekvenser af overgrebet minimeres, og at overgrebet søges stoppet.

Sagsbehandlingstid i sager om stalking

Det fremgår af REU alm. del – svar på spørgsmål 373 (folketingsåret 2013-14), at der går mellem 65 og 103 dage, fra politiet modtager en anmeldelse om overtrædelse af tilhold og/eller opholdsforbud, til der rejses tiltale. Derefter venter den udsatte og den udsattes pårørende yderligere på en endelig afgørelse, som ofte forsinkes af, at man ved retssager om stalking ofte samler den tiltaltes sager, hvilket kan betyde en udskydelse af en afgørelse, hvis stalkeren producerer nye forhold.

Behandlingen af stalkingsager er altså præget af en urimelig lang og træg sagsbehandlingsproces, og forslagsstillerne pålægger derfor regeringen at undersøge, hvordan sagsbehandlingen kan optimeres, og om der f.eks. skal angives tidsfrister for sagstrinene fra anmeldelse, til tilhold og over til en retssag, ligesom det i dag ses i sager om vold og voldtægt. Det er forslagsstillerne opfattelse, at det i sager om stalking er vigtigt så tidligt som muligt at få grebet ind, så offeret ikke når at blive nedbrudt af de overgreb, som offeret udsættes for af stalkeren.

Ifølge Dansk Anti-Stalking Forening har stalkerne ofte flere ofre bag sig. Der opfordres til, at man får undersøgt, om der inden for rammerne af almindelige retsgarantier kan gøres mere for at reagere hurtigere i sager, hvor nye ofre udsættes for stalking. I dag er systemet meget langsommeligt med partshøring ved tilhold etc., hvilket tager tid, og man risikerer at sagen udvikler sig til det værre undervejs. Det bør undersøges, om der kan indføres en ordning, hvorefter der kan gives et strakstilhold som en midlertidig beskyttende foranstaltning allerede ved indledningen af en efterforskning.

Endelig bør det også undersøges, om og hvordan man kan sikre en vej til at kunne beslaglægge computere, telefoner m.v. i denne type sager, så sagerne bliver nemmere at efterforske.

En ny bestemmelse i straffeloven, der specifikt kriminaliserer stalking

Det er forslagsstillerne opfattelse, at der er behov for en stalkingbestemmelse i straffeloven, så det klart i lovgivningen er defineret, hvornår der er tale om stalking. En klar de-

inition af stalking i en paragraf i straffeloven vil gøre det nemmere for myndighederne at gribe tidligt ind i sager og yde den rigtige vejledning til offeret. Det er forslagsstillerne opfattelse, at man i andre lande har en sådan bestemmelse, og forslagsstillerne vil derfor opfordre regeringen til at søge inspiration i disse lande ved udformningen af bestemmelsen. Regeringen pålægges at indkalde folketingets partier til en drøftelse af den endelige udformning af en stalkingparagraf i straffeloven

Oprettelse af netværk og sikring af øget viden om stalking hos myndighederne

Forslagsstillerne ønsker, at der oprettes netværk, så det sikres, at ofrene kan få den fornødne hjælp og støtte.

Eksempelvis bør der etableres et netværk, hvor ofre for stalking kan udveksle erfaringer. Netværket skal skabe tryk og videndeling mellem ofre, ligesom det bør kunne anvendes, når offeret er gået under jorden.

Der er desuden et generelt behov for, at bevidstheden om stalking og omfanget af stalkingovergreb i Danmark øges.

I den forbindelse er det ligeledes særlig vigtigt, at politiet uddannes i at håndtere stalking og konsekvenser af stalking, samtidig med at de er opmærksomme på tilbud som Dansk Anti-Stalking Forening og Den Sociale Retshjælp, så de udsatte får den bedst mulige vejledning. Det er også vigtigt, at politiet udrustes med et effektivt screeningsværktøj, så de hurtigere kan identificere de sager om stalking, som kræver en hurtig reaktion.

I forhold til politiet er det endvidere afgørende, at stalkingsofrene informeres om indsamling af dokumentation i sager om stalking, så de af politiet kan blive rådgivet om bevisbyrden i forhold til at opnå tilhold eller opbygge en sag. Dansk Anti-Stalking Forening har desværre set eksempler på forkert rådgivning i forhold til bevismateriale, hvor ofrene sletter mails eller sms'er, som kunne have været afgørende i tilholds- eller retssager.

I en sag om stalking berøres i gennemsnit 21 personer ifølge bogen »Stalking: om chikane, forfølgelse og trusler« skrevet af Lise Linn Larsen, 2010. Stalking kan have konsekvenser for f.eks. aktiveringsprocesser, idet det kan være umuligt fysisk at møde frem på grund af isolering. Psykiske eller fysiske men af stalking kan endvidere resultere i, at offeret må sygemelde sig i kortere eller længere tid. Eventuelle børn kan også lide under utrygheden og begrænsningen, som en selvvalgt isolation hos enten en mor eller far medfører. (Der henvises til »Stalking i Danmark. En kortlægning af erfaringer, konsekvenser og støttebehov.« Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet 2013.) Det er derfor naturligt, at også andre fagfolk end politiet uddannes i at håndtere stalking og konsekvenserne af stalking. Ud over uddannelse bør der desuden udpeges en tovholder hos en relevant myndighed, som kan hjælpe stalkingofret og eventuelt familien i forhold til de anliggender, der ikke har med efterforskningen og en eventuel retssag at gøre.

Mulighed for at skifte identitet i særlig grove sager

Forslagsstillerne ønsker, at regeringen iværksætter et arbejde, der skal se på muligheden for at tilbyde stalkingofre i særlig grove sager muligheden for at skifte identitet. Det er forslagsstillernes opfattelse, at der kan være sager så grove, at stalkingofferet ikke har en mulighed for at få et normalt liv uden et identitetsskifte, og det er forslagsstillerne opfattelse, at det bør være muligt at tilbyde disse ofre muligheden for et liv uden trusler og frygt.

Sanktionsmuligheder

Forslagsstillerne mener, den bedste måde for nogen stalkers vedkommende er at få stalkere til at opgive deres adfærd. Derfor skal der sikres relevante behandlingsmuligheder, som modsvarer de forskellige stalkerprofiler. Der opfordres til at se på mulighederne for indlæggelse i det psykiatriske system eller psykologbehandling i projekter, som ligner

Dialog mod Vold el. lign eller anvendelse af kombinationsstraffe med fængsel og fodlænke kombineret med psykologisk og psykiatrisk behandling.

Forslagsstillerne vil være tilfredse med, at der iværksættes udviklingsprojekter, som skal udvikle egnede interventions- og behandlingsmuligheder for stalkere.

GPS-fodlænker

I flerårsaftalen for Kriminalforsorgen 2013-16 afsattes 2 mio. kr. til et forsøg med GPS-fodlænker til bandekriminelle. Forslagsstillerne ønsker forsøget udvidet til også at afprøve mulighederne som et middel til at bekæmpe stalking.

Finansiering

Tiltag i beslutningsforslaget forslås finansieret inden for rammerne af Offerfondens midler.

Skriftlig fremsættelse

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en bedre og mere effektiv indsats over for stalkingofre.

(Beslutningsforslag nr. B 132)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.